

MALE NOVICE

Ishajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 20 v. — Po pošti se list ne pošilja

Dan svobode! Dan vstajenja!

Praznovali smo dva narodna praznika: „dan svobode“ in „dan združenja“. Praznovali smo ju v gladi, hladu in v temi. Bili smo brez časopisja, torej še v duševni temi po vrhu. Samo pretepi med narodnimi in brez-narodnimi socijalisti po mariborskih ulicah so pričali, da nekaj vre v tej temi, gladi in hladu.

Naš narod je hotel svobode, hrepenel po nji in bil za njo pripravljen doprinesiti vsakršne žrtve. Hotel je dvojne svobode: narodne in socialne. Zadel je narodno svobodo, a še to nepopolno. Uživa jo, kakor bi užival človek belo pogačo narejeno iz bele moke in žaganja. O socialnem osvobojenju pa nobenega sluha.

Ob začetku naše države smo dobili ministrstvo za agrarno reformo in ministrstvo za socialno skrbstvo, v Ljubljani pa enako poverjeništvu. Prvo ni delalo nič, ljudstvo niti ne ve, da obstoji. Če vprašaš, zakaj ne dela, ti odgovore, da za to, ker ni zakona. A čemu imamo urad, ki ne sme delati ničesar? Čudna je tudi ta tenkovestnost! Koliko reči smo že naredili brez zakona. Pravijo, da bodo celo volitve razpisali brez zakona. Torej podlago ustave si upajo napraviti brez zakona, samo za agrarno reformo imajo tako tenko vest! Upeljali so državno komisijo za stanovanja, ki lahko vsacega prebivalca vrže iz prebivališča, kjer se je morda rodil, sobo pa odda prišlecu ali tujcu. Samo v socialnem vprašanju ne morejo ničesar brez zakona. Ljudstvo mora po zakonu živeti v temi, gladi in hladu in se povrh še navduševati za narodne praznike.

A potrebujemo ne samo agrarne, ampak celotne socialne reforme. Ljudstvo mora zadobiti ne samo narodno, ampak tudi socialno svobodo. Še-le potem se bo lahko navduševalo za „Dan svobode“ in „Dan združenja“. V tej zadevi se ni tekem enega leta storilo ničesar, oziroma storilo se je mnogo korakov nazaj. Vsak dan prinašajo časniki, da se je odprla ta ali ona banka, ustanovilo to ali ono velekapitalistično podjetje. In listi belježijo to še z nekim posebnim zadovoljstvom.

Ljudstvo tava v temi, v mrazu in v hladu, država pa tone v močvirje kapitalizma. Agrarna reforma se študira, o socialni reformi se niti ne črkne. Delavec se dviga, zahteva manj dela in več plače. Ena vrsta delavcev za drugo nastopa izvoženo pot štrajka. Rodoljubi nastopajo in dokazujejo, da je to pogubno in samo povečava draginjo. Zahtevamo socialno reformo, pametno in upravičeno socializacijo kapitala, da bo delavec delal za sebe, ne pa za brezsrčnega kapitalista, pa bo prenehala manija štrajkov, pa bode delavec delal z veseljem in delal pridno.

Dokler bodo stali pri krmilu možje, ki nimajo smisla za socialno vprašanje, ki so sami udeleženi pri kapitalističnih podjetjih, se bo bunil delavec in branil zoper izsevanje kakor bo mogel. V državi bodo raznovrstni štrajki in neredi na dnevnem redu, v deželi bo vladala tema, glad in hlad česar ne boste mogli pregnati z državnimi biriči.

Dajte ljudstvu socialno reformo, pa se bo samo od sebe navduševalo za „Dan združenja“ in „Dan svobode.“

Naš magistrat v dobi tiskarskega štrajka.

„Male Novice“ so utihnile v Mariboru za dobo štrajka, običane in s trnjem kronane od g. vladnega komisarja

dr. V. Pfeifer z grožnjo: „G. dr. Viljem Pfeifer je vložil tožbo zoper „Male Novice“! Čakali in čakali smo v pusto samotni dobi štrajka, da nas zagrabi roka pravice in posadi pred „krvavo rihto“, kjer bi se naj obelodanila narodnost, čast in poštenje vladnega komisarja; zamašila pa usta „Malih Novic.“ Oko postave se ni zasadilo v nas; g. dr. Pfeifer si je premislil, prišel do spoznanja svoje uradne grešnosti in trka na prsa: Moj greh!

Da pa nam ne bi nikdo porinil pod nos, češ: Samo ta neznan mariborski listič vidi pege in maroge na vladnem komisarju in njegovem uradu, vsi drugi pa poznajo g. Viljema in njegove delavce v žarni luči delavnosti za blagor mesta, spominjamo javnost samo na ono posvetovanje v Narodnem domu, katerega je sklical g. vladni komisar glede prehrane v Mariboru. Do tega za g. Pfeiferja tako ponesrečenega sestanka je bil g. Viljem mnenja, da ga po krivici bližajo le „Male Novice“, a tedaj je videl, spoznal in čul na lastna ušesa, da ga je obsodilo mariborsko ljudstvo z mrmranjem, rezkimi žvižgi in glasnimi ugovori, pri katerih je moral obmolkniti v spoznanju svoje krivde, da on res ni na polju prehrane mestu oče, ampak malemarni — očim!

Kolikrat so vodile „Male Novice“ g. vladnega komisarja na zanj edino pravo, nadstrankarsko pot in ga odvrčale od vseh neprilik JDS-politike. Vsi naši nanki in tozadevni opomini so bili zaman, g. dr. Pfeifer je ostal trdovratno tudi zanaprej političen mladenič JDSarjev v Mariboru. Radi krivih in neumno strankarsko zagrizenih političnih nazorov je prišlo tudi do one polomije na dan obletnice narodnega osvobođenja dne 29. oktobra. G. šolnik Voglar je v svojem govoru strankarsko brezobzirno in varljivo grešil nad narodno zavednim delovanjem VLSstranke, ki je potom svojih zastopnikov več storila za osvoboditev Maribora kot vsi JDSarji z Voglarjem na čelu in dr. Viljemom ob strani. To žalitev narodnega dela naše stranke je izustil Vaš političen brat Voglar, g. dr. Pfeifer, pod Vašim vodstvom, z Vašim dovoljenjem, pod Vašo zaščito kot Vaš namestnik v govoru. O tej nespametni politični pustolovščini g. Voglarja v objemu g. Pfeiferja še bomo govorili.

Vendar bolj nego vse politične polomije g. vladnega komisarja zanima nas in ves Maribor njegovo na vseh poljih, njivah, gozdovih, grabah, kolovozih in jarkih zavoženost, da, večkrat prevrnjeno gospodarstvo. Mesto nima kruha, ne kuriva in ne razsvetljave. Torej smo zašli pod očimsko oskrbo g. Pfeiferja v pajkove mreže kot za časa vojne. Oho! Še tedaj ni izgledalo na gospodarskem polju mariborskega mesta tako slabo kot sedaj pod Pfeiferjem in v Jugoslaviji. Nemci v Avstriji jedo naš kruh; nas pa pita naš magistrat s krušnimi kartami. Prej se je skrbelo, da so si zamogli Mariborčani kuhati svoja skromna jedila in si ogreti po zimi svoje premrle ude; g. Pfeifer pa meni, da bomo žvečili surovo meso kot Huni in da smo utrjeni proti mrazu in zimi kot Samojedji. Za premog in drva bo poskrbel mestni magistrat o kresu. No, z mariborskim petrolejem, s katerim bi si lahko bil svetil vsak Mariborčan celo zimo in pomlad, kurijo in svetijo bratje Hrvati. Saj to je krščansko: Brat, blodi ti po temi, da si posveti s tvojo lučjo brat, katero je pa Hrvat pošteno plačal z 14—16 K za 1 l petroleja. Saj mariborski magistrat zna poskrbeti, da imajo naši trgovci s čim trgovati in dobičkariti na debelo.

To je le nekaj obrisnih besed glede gospodarstva mariborskega magistrata, da bo javnost uvidela potrebo rovi-

zije mestnega gospodarskega urada, katera se pravkar vrši in menda ne bo čisto po volji g. nadgospodarju dr. Vilje-
mu Pfeifer. Vendar o tej reviziji drugič in z natančnimi
podatki, da ne bomo delali „nedolžnim“ krivice.

Židovska nevarnost.

Komaj je izginila za Maribor nemška nevarnost, že
nam preti židovska. Po Mariboru jih vidiš, židove, v sku-
pinah po tri, štiri hoditi po ulicah, postajati ob voglih.
Zdaj je pravi čas za nje, v dobi veriženja, izvoznice in mar-
kiranja bankovcev. Dozdaj na Slovenskem nismo imeli kdove-
kakaj židov, zdaj se hočejo s silo in zvijačo vgnjezditi
tudi pri nas. Pred nekaj meseci so izdali v Zagrebu knjižico
z naslovom: „Slovenci i Židovi“. V njej se bridko pri-
tožajo, češ „duh mrznje vdarja malodane dnevno nam ži-
dom v obraz iz listov svobodne Slovenije. Dviga se motika
proti nam, ker če se židje doselijo v Slovenijo, bi s svojim
kapitalom osvojili gospodarske postojanke“. Toda ne bojte
se nas! Židje se bodo v Sloveniji priljubili slovenskemu
ljudstvu in bodo državljani kraljevine SHS, sinovi Slovenije.“
Nato se sklicuje na članek glasila demokratov (liberalcev)
„Rječ SHS“, ki piše, da ni proti židom in ki zahteva ena-
kopravnost na gospodarskem polju za žide in nežide. Ker
„blagostanje vlada tam, kjer so židje in kjer jih ni, go-
spoduje beda.“

S prav židovsko priliznenostjo se nam hočejo vrniti
ter si kovati kapital iz naših žuljev, iz našega znoja. Dobro
vedo, da se namah ne morejo polastiti našega gospodarstva.
A vztrajni in žilavi so; smotreno, dasi polagoma si hočejo
osvojiti naše gospodarske panoge in naša podjetja. Toda
napajo doseči tem laže, ker se naša trgovina in naše gos-
podarstvo pod nemškim gospodstvom ni moglo razvijati in
je šele v povojih. Če nas gospodarsko zaslužijo, je naen-
krat v njihovih rokah tudi naše časopisje; s svojim kapi-
talom in časopisjem dobe v roke tudi politiko ali vsaj velik
vpliv na politiko, in kar je najhujše: kvarili bi nam naše
zdravo slovensko ljudstvo tudi pravno. En sam pogled v
Galicijo ali na Hrvaško nam pokaže, kako zna sužnjiti,
gospodariti in pustošiti židovstvo.

Še je čas za nas. Še lahko preženemo židovsko ne-
varnost z lastno podjetnostjo in vztrajnostjo.

Razne novice.

Naš regent Aleksander, ki se mudi že dalje časa v
Parizu je imel več razgovorov s Fochem, Clemeceaujem in
Millerandom. Pri teh razgovorih se je razpravljalo gos-
podarsko vprašanje naše države, s katerim so v zvezi tudi
dogodki na Jadranu.

Demokratsko-socialistična vlada v Beogradu se
ukvarja s sklepom: Razpustiti Narodno predstavništvo in
vladati samodržno proti volji ljudstva. Ta naša sedanja
vlada se upira edino le na kapitaliste in druge špekulante.
Proti odgoditvi zbornice so ostro nastopili vsi poslanci, ki
so izven demokratično socialističnega bloka in za katerimi
stoji trdo vsa volja in težnje našega trobojarskega naroda.
Dne 4. t. m. se je sestala cela opozicija polnoštevilno v
Beogradu in sestavila poslanico na ljudstvo, v kateri po-
ziva vse naše ljudstvo na boj za ustavna svobodščine. Se-
danje ministrstvo hoče namreč izvesti občinske volitve sa-
movoljno po že izvršenem vzgledu v Hrvaški in v Slavo-
niji. To ministrstvo sklepa tudi trgovinske pogodbe vsled
katerih bo imelo naše ljudstvo na milijarde škode in od-
trgava najrevnejšim državljanom 20% denarnega imetja.
Vse te svoje krivične čine pa hoče prikriti beogradska
vlada s strogo cenzuro tiska. S tem absolutizmom in poli-
cijskim nadzorstvom ruši vlada ustavne temelje države in
nas smeši pred prijatelji in sovražniki v inozemstvu.

V uradu Julesa Cambona so podpisali Jugoslovani
še dodatno pogodbo k saintgermainski mirovni pogodbi. V
tej pogodbi priznavajo velesile Jugoslaviji razne ugodnosti
glede uveljavljanja naših reparacijskih zahtev.

Iz Beograda izvemo, da se sramujejo socialistični po-
slanci oddati svoje glasove za tako kapitalistično vlado kot
je sedanja Davidovičeva, v kateri sedijo tudi socialisti:

Kristan, Korač in Bukšeg. Ministri socialisti pa kljub tej
nezaupnici od strani svojih sodrugov mirno sedijo na svo-
jih ministrskih stolicah, potujejo po kraljevini, vlečejo mast-
ne dnevnice in trobijo v svet, da so vsi socialisti za njimi.
Bog ali pa vsaj socialisti jim naj razsvetijo pamet!

Minister Kristan potuje po Avstriji in tolaži Nemce
z jugoslovanskim kruhom, da bo lahko vztrajala Avstrija
pri svoji republikanski vladi, katera se je začela kršiti v
zadnjem času. Vendar nam Jugoslovanom je malo mar:
ali so Avstrijeci republikanci ali monarhisti, vendar kruha
ne bi radi delili z njimi, ker nam ga samim primanjkuje.

Naša vlada je izvozila v Avstrijo 3 vagone mesa za
3 vagone nagrobnih spomenikov. Kaj neki rečemo mi Ma-
riborčani k tej trgovinski pogodbi, ko posedamo sami do-
volj kamenja; a malo mesa in še manj kruha.

Predsednik bosanske vlade se baje ne bo vrnil več
na svoje mesto. Kot kandidata za predsedniško mesto bo-
sanske pokrajinske vlade se imenujeta dr. Ljubomir Peleš
in dr. Nikola Stojanovič, oba od demokratske stranke.

V Trstu so otvorili ljudsko šolo Družbe sv. Cirila in
Metoda pri Sv. Jakobu. Doslej se je vpisalo v to šolo 1200
otrok. Treba bo napraviti več paralelk, za kar bo pa šol-
sko poslopje pri Sv. Jakobu premajhno.

V Krakovu so ustrelili verižnika Brotheima iz Prze-
mysla. Brotheima so obsodili na smrt, ker je verižil z obu-
valom, ki je bilo ukradeno iz vojaških skladišč. Posnema-
nja vredno za Jugoslavijo, kjer bi morali streljati verižnike
s strojnicami.

Nemška trgovina bo imela iste pravice kot trgovina
zaveznikov.

Bavarska je zahtevala, da se izda proti židom po-
seben zakon. Po nemških mestih je čitati na lepakih: Ubi-
jajte žide! Tudi pri nas na meji bi bilo potrebno vsaj ne-
kak vkreniti proti židom.

Nemškega znanega generala Mackensena so eskor-
tirali senegalski zamoreci pod vodstvom francoskega štabne-
ga častnika iz Soluna v Nemčijo. Na Dunaju so pozdravili
Mackensena študenti. Ti nemškonacionalni dijaki so nahru-
lili avstrijskega državnega tajnika dr. Deutscha, ki se je tu
di pokazal na kolodvoru, da pozdravi generala z vprašan-
jem: „Kaj pa hočete vi tukaj?“

† **Dne 11. decembra** 1919 je umrl v Mariboru zadet
od kapi g. majer Drago Pož, star 41 let. Pokojnik je bil
blaga, dobra in poštena duša priljubljen pri vojaštvu in
meščanstvu in je bil med prvimi, ki so se zglasili po razsulu
v narodne vojske ter je upostavljal v Mariboru prvo slovens-
ko topništvo, ki se je borilo pod njegovim poveljstvom na
vseh naših frontah. Bil je tih, a dober in prepričan Slove-
nec, ki je ljubil svojo ožjo domovino nad vse. Dasi na sre-
teško bolan in kljub zdravniški prepovedi se je udeležil
naših pohodov za osvobodjenje Koroške. Pokojnik je deloval
tudi na znanstvenem polju in se je veliko pečal z raziskova-
njem pozemeljskih jam; zasledil je pri tem hrošče, ki jih
je imenoval posebi z „poži“ in dobival za svoja raziska-
vanja laskavo pohvalo tujezemskih strokovnjakov. Želja
njegova je bila, koristiti v svoji lastnosti kot artilerist svoji
novo osvobodjeni združeni domovini, kar ga je tudi zadrž-
valo, da ni šel kljub svoji teški bolezni v pokoj, a pri če-
mur ga je žal prehitela neizprosna, a lahka smrt na domači
zemlji priljubljenega mu Maribora, ki bi ga sicer tako težko
zapustil. Bodi mu zemljica lahka in ohranjen mu bude v
vseh krogih brez razlike stanu gotovo trajen spomin. Nje-
govi stari mamiči in ostalim njegovim sorodnikom pa izre-
kamo naše sožalje.

Mestni sosvet se razširi. Kakor izvemo, namerava
dr. Pfeifer mestni sosvet razširiti za 9 novih mandatov.

Poretno zasedanje se začne v Mariboru dne 15. de-
cembra. Na vrsti je le malo število slučajev. Zasedanje bo
sigurno končano pred Božičem.

Po štrajkarskem spanju časopisja začenjamo tako-
rekoč novo leto časnikarskega delovanja in podučevanja
javnosti o politiki in svetovnih dogodkih. Potrebno se nam
zdi, da pribijemo koj v prvi list naših „Malih novic“ ne-
katere osnovne nauke naše politične vede, ki bi naj služili
gospodoma komisarjema na magistratu in pri policiji v
poduk. Ali sta gospodoma komisarjema jasna pojma: dr-

žava in vlada? Naša država je sedaj Jugoslavija in obstoja iz združitve SHS naroda. Kdor bi se drznil katerega terega izmed teh treh plemen hujskati in ščuvati, naj se loči od te združene Jugoslavije in se osamosvoji, bil bi sovražnik te naše države in proti državi. Ali kdor bi šuntal Nemce ali Italijane nad Jugoslavijo, bil bi proti državi. Takega državo razdiralnega postopanja, pisanja ali govorenja nas pač ne more dolžiti nikdo. Saj je ravno naša stranka zidala Jugoslavijo, ko se še dr. Viljemu in Senekoviču niti sanjalo ni, da bodo pristržene peruti avstrijskemu orlu in bo ta telebil na tla. Od države kot take pa moramo ločiti vlado-ministre v Beogradu in poverjenike v Ljubljani. Beogradska in pokrajinska vlada, to je pa nekaj samo začasnega, lahko nekaj dobrega ali slabega, hvale ali graje vrednega kakor n. pr. sedanji naši dve vladi v Beogradu in Ljubljani. Vlada je vedno bila in bo podvržena kritiki, ker smo v demokratiški državi, ne pa pod samodržnim tiranstvom. Kdor napada in kritizira bodisi v besedi ali v pismu vlado, ta še ni sovražnik države. Torej gospoda komisarja, ločita vendar enkrat ta dva pojma: država in vlada. Če bomo mi sedaj v „Malih“ krtačili slabo gospodarstvo g. dr. Viljema in nepravilno postopanje in baš ne jugoslovansko preteklost dr. Senekoviča, pač ne bomo proti naši državi, ampak samo proti dvema gospodoma, katera dva lahko slobodno kritikuje vsako bable na trgu, zakaj bi jih „Male Novice“ ne! Toraj na svidenje in brez kršitve Jugoslavije od naše strani.

Na najvišjem policijskem stolcu v Mariboru poseđava mož, ki je potegnil iz svoje nožnice meč cenzure, s katerim neusmiljeno in neutemeljeno udriha po svobodnem polju tiska. No, saj vemo, da so bili liberalci in demokrati vedno za svobodo zase, a ne za druge. Pa nam je znan ta mečnik cenzure že izza njegovega policijskega delovanja pod peruti avstrijskega orla v Trstu. Zvedli smo od Jugoslovancev iz Trsta, da je ta gospod noč in dan cenzuriral od črke do črke hrvatske opere v Trstu, da bi morda kak preveč slovanska črka ne užalila italijanskega — oprostite: avstrijskega ušesa. Ali se je morda lotil z bičem cenzure še hrvatske godbe v operah, nam ni znano, pa menda že, ker od črke do notne pike v skladbi je samo ena stopnja. Torej bivši avstrijski cenzor hrvatskih oper se je lotil v zadnjem času tudi naših listov, seve, ker ne loči trenutne vlade od države, kot nekoč v Avstriji ne hrvatskih črk od besed, stavkov, smisla in cilja opere.

V dobi tiskarskega štrajka se je zagostila med JDS liberalce in socialiste v Mariboru takozvana narodno socialistična stranka, ki si je stavila cilj in nalog pomesti po Mariboru vse ostanke nemštva in nemčurstva. Kakor slišimo in vidimo pridobiva ta stranka vedno več pristašev in bo grob JDSarjev, ki so se še le pred kratkim pobratili in denarno zaročili z Nemci v Mariboru. Naprednost narodnih socialistov v Mariboru je tako presunil in pretresel najmočnejši steber podpornih JDS stranke dr. Kodermana, da mu je odreklo politično živčevje. Dvomimo, da bi mu jih mogel zvrčati pedagog demokratske stranke, gospod Voglar.

Narodni socialisti v Mariboru so sklenili resolucijo, v kateri zahtevajo z vso odločnostjo, da se enkrat za vselej in pošteno pomete na mariborskem magistratu vse dosedanje nemštvo in nemškutarija. Torej ne samo nam, ampak tudi narodnim socialistom je že zasmrdel protijugoslovanski duh, od katerega je še po enem letu narodnega osvobođenja ovonjen, obdan in opihavan naš mestni „oče“ — dr. Viljem Pfeifer.

Nemških napisov je še v mariboru več kot dovolj. Sedaj se posebno socialisti kosajo s svojo nemškutarijo. Na delavskem domu se še vedno blesti samo nemški napis „Arbeiter-Sekretariat“ ter „Volksheim“. Tudi Pfeiferjev napis „Stadt Marburg“ se še korači ob vhodu v mesto.

Po vseh naših mestih in mestecih, ki so bila še pred nedavnim časom nemškutarska gadja gnezda, videli smo že pred meseci in meseci slovenske poulične napise. Le naš ljubi Maribor, zibelka spodnještajrskega nemštva in sedaj jugoslovanska trdnjava ob meji, še vedno nosi nemške poulične napise kot preostanke mariborskega posilnemštva. G. vladni komisar se menda boji stroškov za slovenske tablice, ker je magistratna blagajna prazna, revidirajo

gospodarski urad in hočejo dognati, kdo je segal preveč proti dnu tej nesrečni blagajni, ki se da tako hitro izprazniti.

Tlak iz asfalta je po vseh ulicah skrajno zanemaren. Če bi se sproti popravljalo male luknjice, bi si mesto in davkoplačevalci prihranili stotisočake. A za take reči magistratna gospoda nima časa. Uganjati mora politiko, delati kšefte z bankami in tako dalje in tako dalje.

Mesar in gostilničar Stelzer iz Špilja pelje redno vsak drugi dan velik voz klobas in mesa od Wögererja in in Welleta v Špilje. Ne moremo verjeti, da bi Špiljčani posmukali vsak dan toliko klobas, saj šteje Špilje (vas) samo 109—200 ljudi. Potnikov pa sedaj tudi ni mnogo. Prepričani smo, da gre večina teh klobas in mesa čez mejo — črni potom. Ali imamo obmejne straže?

Kam gre usnje? V četrtek, dne 11. decembra med 12.—1. uro smo opazili celo karavano težkih voz naloženih z usnjem in podplati se pomikati iz Melja čez dravski most proti Hrvatski. Mariborsko ubožno prebivalstvo pa je boso. Celobosonoge otroke smo opazili na ulici. Tudi okoliške občine nimajo ne usnja ne podplato. In vlada dovoli, da gre to dragoceno blago proč...

Stara vrsta Orlov. Naši starejši somišljeniki v Mariboru so si ustanovili lasten odsek. Telovadba se vrši enkrat v tednu, vsak terek v telovadnici šole v Reiserjevi ulici. Elizabetna cesta 16. Začetek telovadbe ob 1/2 8. uri zvečer. Pozivamo naše starejše somišljenike, da pridejo prihodnji terek zvečer med pol 8.—do 8. uro gotovo v telovadnico.

Društvo odvetniških in notarskih uradnikov Mariborskih ima stanovski sestanek v nedeljo dne 14. decembra 1919 ob pol 10. uri dopoldne v tretji sobi restavracije pri stari pivarni v Edmund-Schmidovi ulici. K temu zborovanju so vabljeni vsi člani društva.

Trgovski pomočniki iz Maribora imajo v nedeljo, dne 14. dec. ob 9. uri predpoldan v dvorani pri Gambrinusu zaupno zborovanje. Vsi nastavljenici po trgovinah v nedeljo na shod

Izlet k Sv. Urbanu priredi Mariborska podružnica SPD v nedeljo, dne 14. decembra. Odhod ob pol 2. uri popoldan od glavnega trga. Zbirališče pred Veliko kavarno.

Gledališče. Vkljub tiskarski stavki, ki je hudo prizadela tudi gledališče, ker je onemogočala reklamo po časnikih in celo oteževala obveščanje občinstva potem plakatov, se je gledališče trajno razvijalo dalje. Obisk se je znatno izboljšal in je bil večinoma povoljen, večkrat je bilo gledališče nabito polno, zlasti pri slavnostnih predstavah. Dobro znamenje je, da je občinstvo obiskovalo gledališče brez vsake posebne reklame, samo obveščeno po slabo stavljenih plakatih. To je dokaz, da je slovensko gledališče postalo v Mariboru v resnici kulturna potreba. Tudi so pričeli obiskovati gledališče čisto sami od sebe naši malomeščanski krogi. Sedeži na galeriji, ki so bili začetkoma prazni, so sedaj redoma razprodani. — Tudi v igranju se kaže stalen razvoj naprej. Igrali so celo vrsto novitet, med njimi nekatere, ki bi bile vredne daljšega razgovora. Prvovrstna v vsakem oziru, kot igra in kot igranje, je bila „Moralna gospe Dulske“, kjer je imela zlasti Dragutinovičeva priliko pokazati svojo zmožnost. Radi svojega trpkega realizma seveda ni za otroke, ki naj bi se sploh ne jemali v gledališče. „Matiček se ženi“ je naša najstarejša, že čez 120 let stara drama, katero so pa Mariborčani uživali z veseljem. V Charleyevi teti je Švagelj kot stara teta zabaval ono občinstvo, kateremu predsedal Moralna gospe Dulske. Podgorska in Petkova sta se že uživali popolnoma. Novi moči sta: Železnik in Setinska. Prvi je že rutiniran igralec, ki ima siguren nastop, Setinska v prvem nastopu ni učinkovala, bila je prekonvencionelna, pozneje pa je začela razvijati svojo individualnost, v Orkanu je imela majhno ulogo, katero je pa kreirala s popolnoma posrečeno gesto. O tej igri, ki je bila za naše razmere fenomen in v kateri so se ustvarile tako različne sodbe, obširneje jutri.

Iz pisarne slovenskega mestnega gledališča nam javlja: Danes se vprizori „Snegulčica“ za abonement A 14. Opozarja se, da je pričetek ob 19. uri (7. uri zvečer) in kakor je bilo prvotno določeno ob 18. uri. Prosimo, da slavno občinstvo prihaja točno na predstave, ker se vsled

pomanjkanja elektrike mora končati s predstavo pred 10. uro. Izjemo dela nedelja, ko je začetek večerne predstave ob pol 20. uri.

Za markiranje bankovcev določeni zavodi na Spod. Štajerskem in Koroškem prenehajo s svojim poslovanjem v obče dne 13. grudnia zvečer. Izjemoma pa še bodo davčni uradi na Sp. Štajerskem in Koroškem, kakor tudi Avstro-ogrška banka, podružnica v Mariboru, markirali naprej do vstevši 20. grudnia 1919. Do tega časa markirajo tudi še vsi zavodi v Prekmurju. Občinstvo, ki še morda do sedaj iz kateregasibodi vzroka ni predložilo svojih bankovcev v markiranje, se na to opozori s pripombo, da se z 20. t. m. markiranje definitivno zaključí ter pozneje ne bo mogoče dati več bankovcev.

Uboga vdova Slovenka v Mariboru s 6 otroci, ki so stari 3-12 let, prosi blaga srca, da bi ji darovali kaj obuvala in obleke za otroke. Zasluži s pranjem le toliko, da za silo prehrani družino. Darove sprejema uredništvo „Straže“.

Pobrežje pri Mariboru. Občinsko gerentstvo razgláša, da je razpóložen na splošni vpogled občinski proračun za upravno leto 1920 in sicer v uradnih urah v občinski pisarni. Vpogled traja še do 19. t. m. — Gerentstvo.

Raznašalci

za naše liste se sprejmejo proti dobremu za službu. Cirilova tiskarna.

Kdor oglašuje, ta napreduje,

posebno pa preko

**ZAVOD ZA OGLAS IN REKLAMO
„UNION-PROPAGANDA“**

Maribor, Gosposka ulica 25.

FRANC URŠIČ

mesar na Glavnem trgu
V MARIBORU

prodaja goveje, telečje in
svinjsko meso najboljše
kakovosti ter se priporoča
za obilen obisk.

1687

Oznaniša Union-Propagande, Maribor, Gosp. ul. 25.

Barva Kemično čisti

vsakovrstno blago. 1695-488-208 obleke.

Pere in svetlolika

ovratnike, zapestnice in srajce.

Tovarna JOS. REICH,

MARIBOR, Gosposka ulica št. 38,

Poštna naročila se izvršujejo točno.

Mariborska eskomptna banka v Mariboru.

Prospekt.

Izredni občni zbor z dne 9. septembra 1919 je pooblastil upravni svet Mariborske eskomptne banke, da sme zvišati svoj akcijski kapital od 2 na milijonov kron. V ta namen naj izda 10.000 komadov novih delnic pod sledečimi pogoji:

1. Starim delničarjem se pri tej emisiji ne dovoli opsijska pravica.
2. Emisijski tečaj novih delnic znaša K 560— netto.
3. Nove delnice so deležne na čistem dobičku od 1. januarja 1920 dalje.
4. Po odbitku stroškov in kolkovne pristojbine se dodeli dobiček na tečaju rezervnemu zakladu.
5. Zajedno s prijavo se mora vplačati polovica kupnine. Oslanek po se mora položiti najkasneje do 31. decembra 1919. Denar, kateri se vloži v svrhu subskripcije se bode obrestoval do 31. decembra 1919 s 5 odstotki. Za tozadevno vlogo dobi stranka posebno potrdilo ter se ji bodo pozneje proti vrnitvi istega izročile nove delnice.
6. Prijave se sprejemajo pri centrali v Mariboru, pri njeni podružnici v Murski Soboti. Čas vpisa je določen od 1. novembra do 31. decembra 1919.
7. Repatricijo delnic si pridružuje upravni svet.

Maribor, dne 31. oktobra 1919.

1779-520-242

Upravni svet Mariborske eskomptne banke.